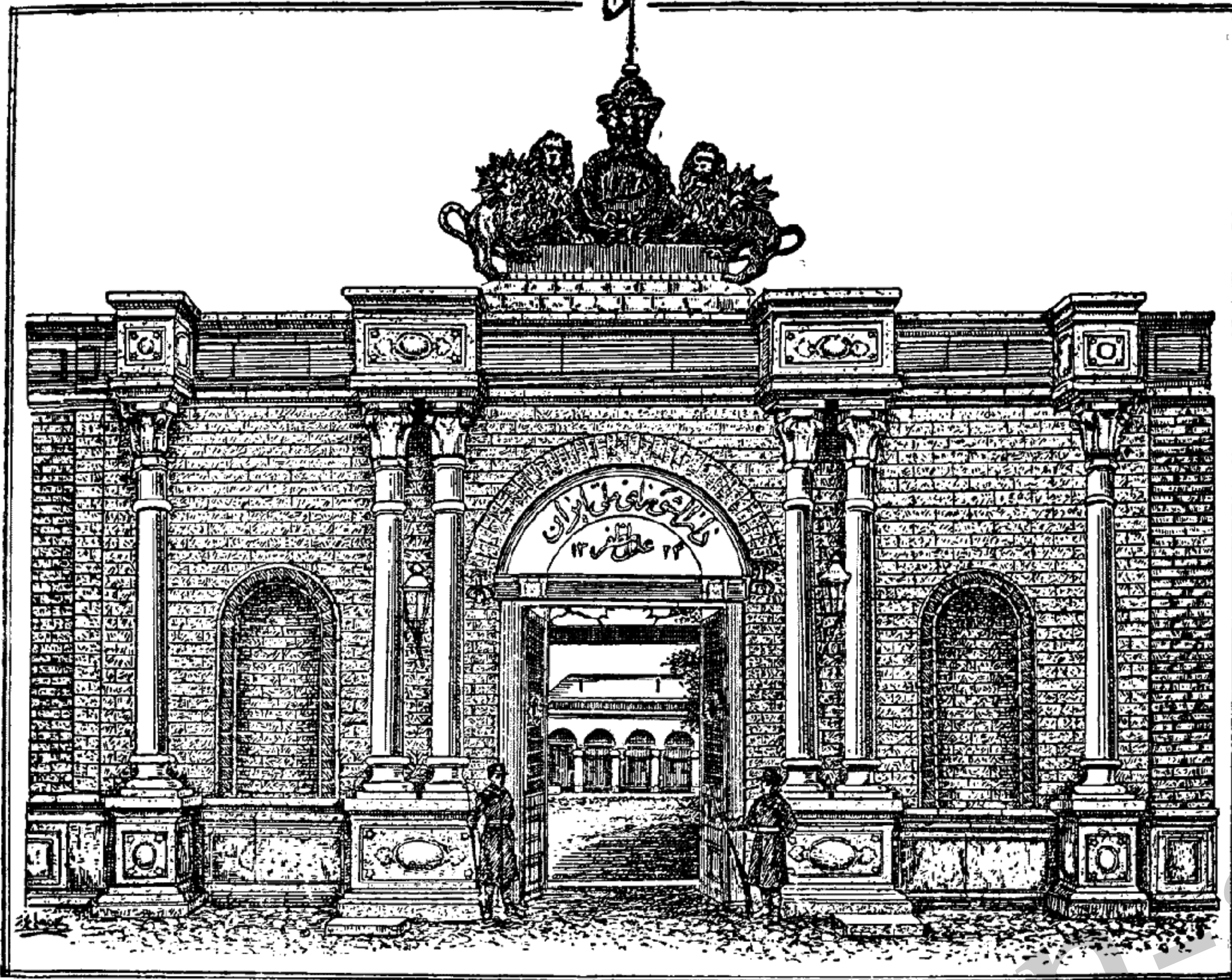

دوره ششم تقنینیه

جلسه ۲۵۹	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره ۲۲۴
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنجمین ۱۴ تیر ماه ۱۳۰۷ مطابق ۱۷ محرم ۱۳۴۷	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس	قیمت اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارجه « دوازده تومان قیمت تک شماره یک قران

فهرست مندرجات

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	مذاکره در اطراف لایحه دولت راجع به برقراری یست های امنیه غرب و تصویب آن	۴۶۸۲	۴۶۸۴
۲	قرائت خبر کمیسیون بودجه راجع به ۱۱ قلم شهریه و تصویب اقلام آن	۴۶۸۵	۴۶۹۶
۳	مذاکرات در خصوص طلب سنگسریها و تصویب آن	۴۶۹۶	۴۶۹۸
۴	قانون اجازه پرداخت یکصد هزار تومان برای ساختمان سرباز خانه و اماکن کمرکی در سرحد غرب	۴۶۹۸	

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنجشنبه ۱۴ تیرماه ۱۳۰۷ مطابق ۱۷ محرم ۱۳۴۷

جلسه ۲۵۹

(مجلس سه ساعت قبل از ظهر
براست آقای پیرنیا تشکیل گردید)
(صورت مجلس سه تنبیه دوازدهم تیرماه
را آقای دولت شاهی قرائت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه قبل
آقایان: آیت الله زاده خراسانی - دکتر طاهری -
دولتشاهی - نگهبان - میرممتاز - امیر تیمور کلایلی -
محمد نقی خان اسعد - اسکندر خان مقدم - محمد هاشم

میرزا افسر - آقا زاده سبزواری - میرزا هاشم آشتیانی
تقیه الاسلامی - لیقوانی - میرزا عبد الحسین کرمانی -
میرزا حسن خان ابراهیمی - مولوی -
غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: اسدی - ذوالقدر - اعظمی - حیدری مکری
میرزا محمد تقی طباطبائی - قوام شیرازی - مهدوی -
عباس میرزا - حاج حسن آقا ملک - جهانشاهی -
اسکندری - محمد ولی میرزا - فرشی - دکتر رفیع
امین - میرزا یوسف خان عدل - میرزا حسن خان
وثوق - حاج غلامحسین ملک

دیر آمده با اجازه جلسه قبل
آقای سلطان ابراهیم خان افخمی

دیر آمده کان بی اجازه جلسه قبل

آقایان: کی استوان - عراقی - جلالی - امیر
حسین خان ایلخان - مرضی قلی خان بیات - مرآت
اسفندیاری - ملک مدنی - نوبخت - بهبهانی - میرزا
محمد تقی بهار - میرزا ابراهیم آشتیانی - آیت الله زاده
اصفهان - معتمد استرآبادی
رئیس - آقای دکتر رفیع

دکتر رفیع امین - بنده را در جلسه گذشته غایب
نوشته بودند بنده اجازه کتبی خواسته بودم خواهش
میکنم اصلاح شود

رئیس - رسیدگی میشود. آقای بهبهانی

بهبهانی - بنده هم چون اجازه خواسته بودم بفرمائید
اصلاح شود.

رئیس - اصلاح میشود.

آقا سید یعقوب - بنده در صورت مجلس عرض داشتم
چرا ننوشتید؟!

رئیس بفرمائید.

آقا سید یعقوب - مخالفت بنده بالایحه معارف از
دو جهت بود. یکی اینکه لایحه که دارای مواد
است آمده است مواد را برداشته اجزاء کرده
است یکی هم راجع به فوریت بود خواستم واقع را عرض
کنم که مطلب معلوم شود لکن آن چیزی که در

غریب ایران در این اواخر بخود گرفته و از لحاظ
مسئولیت سیاسی و اقتصادی دولت را مکلف و علاقه مند
به تأمین و تکمیل حوائج آن محدود ساخته است
لازم دید خاطر محترم آقایان را بضرورت فوری ساختمان
سربازخانه هائی برای استقرار ساخوهای نظامی و پستهای
امنیه در سرحد غرب و هم چنین بنای اماکن گمرکی
همان حدود متوجه ساخته و بموجب ماده واحده ذیل
در مقام تحصیل یکصد هزار تومان اعتبار برآید و تصویب
آنها از مجلس مقدس استدعا نماید.

ماده واحده - مجلس شورای ملی اعتباری بمبلغ یکصد هزار
تومان از محل عوائد تعهد نشده ۱۳۰۷ برای ساختمان
سربازخانه و پست امنیه و اماکن گمرکی در سرحد
غرب تصویب و به وزارت مالیه اجازه پراخت میدهد
رئیس الوزراء.

رئیس - فوریتش تقاضا شده است؟

وزیر مالیه - بلی

رئیس - آقای بسائی

بسائی - موافقم.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم.

رئیس - آقای رفیع

رفیع موافقم.

رئیس - آقای عمادی

عمادی - موافقم.

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده موافقم

رئیس - مخالفی ندارد؟

فیروز آبادی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید.

فیروز آبادی - مخالفت بنده با فوریت این لایحه
است والا خیلی تشکر میکنم که انشاء الله - يك وقتي
بشود که سرحدات ما کاملاً از همه حیث محفوظ بشود
بعقیده بنده خرج این سرحداتی که الان در دست ما

است زیاده از این مبلغ است تا بعد انشاء الله پولان
زیاد شود اما با فوریتش مخالفم زیرا بنده بکنفر که
نازه صبح آمدم و از هیچ جا خبر ندارم چطور باشوم
رای بدهم به صد هزار تومان بجهت ساختن قلاع سرحدی
این برخلاف وظیفه بنده است. خواهش میکنم فوریت
این را کنار بگذارید برود به کمیسیون در آنجا رسیدگی
بشود بعد رای بدهید و الا بدون اطلاع باشوم رأی
بدهیم به صد هزار تومان بنده این را آنقدرها پسندیده
نمیدانم.

رئیس - آقای بسائی

بسائی - با توضیحاتی که آقای وزیر دادند تصور
میکنم آقایان اگر يك قدری با اهمیت موضوع دقت
بفرمائید تصدیق میکنند که فوریت لازم دارد. بیشتر
قضایائی که دارای اهمیت است در هیئت دولت کاملاً
تحت مطالعه می آید و تا نهایت درجه لزوم نداشته باشد
دولت هم نمی آید فوریت آن را از مجلس بخواهد...

فیروز آبادی - پس وجود مجلس برای چیست؟

بسائی - شما هم مثلن است نظریات خودتان را در
اول ماده که مطرح میشود بعد از تصویب فوریت بفرمائید
که فلان قلعه در فلانجا لازم است یا نیست اینها يك
نظر مخالفی است...

فیروز آبادی - نمیدانیم کجاست؟

بسائی - بالاخره باید قانون گمرکات را مطالعه
کنید نقشه را بگذارید جلو. سرحدات غرب را ببینید کجا است.
سرحدات خلیج فارس و اهمیت آنها در نظر بگیرید و
آنوقت بفرمائید.

فیروز آبادی - پس مهلت بدهید

بسائی - خیر اینها را هم باید قبلاً مدرسه رفت
و درس خواند

رئیس - رأی میگیریم به فوریت این لایحه آقایانیکه

تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است.

صورت مجلس نوشته شده است راجع به فوریتش است
اما راجع باینکه قانون دارای مواد را دارای اجزا کردند
اینجا ذکر نشده است خواستم تذکر بدهم که ملتفت باشند.
رئیس - آن را هم ذکر میکنند. صورت مجلس
ایرادی دارد؟

(گفتند خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد.

وزیر مالیه - خاطر محترم آقایان مسبوق است که
مدتی است از نقطه نظر هم قاچاق گمرکی و هم قاچاق
اسلحه و هم قسمت های دیگری که مربوط بسرحد بوده
است وزارت مالیه و امنیه و جنک يك مطالعاتی در
قسمت سرحد غربی با اختصاص از قصر شیرین و محرمه
و خلیج داشته اند برای اینکه يك نقشه طرح بکنند که
در سرحدات بواسطه تأسیس پست های گمرکی پستهای
امنیه و در بعضی نقاط مهم از قبیل حجره و بساین و
دورج و اینها يك سربازخانهائی که ساخوهای مهم
تری از امنیه و غیره در آنجا باشند تأسیس بشود.
کمیسیونهای معین شده بود یکی از طرف خوزستان به
پائین می آمد و یکی از قصر شیرین رو به بالا میرفت مرکب
بود از عده از صاحب منصبان امنیه و وزارت جنک
و مأمورین اداره مالیه اینها اخیراً مطالعاتشان تمام شده
است نقشه برداری هاشان را کامل کرده اند. نقاطی که
باید بنا هائی ساخته بشود پستهای تأسیس بشود گمرک
تأسیس بشود اینها را معین کرده اند نقشه ساختمانها را
کشیده اند و عجاله ایستی بفوریت شروع بعمل کرد.
لایحه تقدیم شده است که ماده واحده است فوریتش را
هم تقاضا میکنم برای درخواست يك مبلغ اعتبار که این
ترتیب بفوریت در جریان بیفتد و از تأخیرش يك ضرر
هائی نرسد. چون خاطر آقایان مسبوق است که بایستی
در قسمت بنا عجله کرد که تا فصل مقتضی است این
بناها بشود.

(لایحه مزبوره بمضمون ذیل قرائت شد)

ساحت محترم مجلس شورای ملی. با جلب توجه
آقایان نمایندگان محترم به موقعیت خاصی که حدود

آقای رفیع

رفیع - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس - آقای دشتی

دشتی - موافقم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - موافقم

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - موافقم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - عرض کنم البته بنده با این اقدامات نه تنها موافقم بلکه حقیقتاً تقدیس میکنم لکن منظور بنده این بود که شنیدم لایحه این طور بود که راجع به سرحدات غربی این اقدامات را میکنند و بعقیده بنده اهمیت سرحدات خلیج فارس بیشتر از سرحدات غرب است و میبایستی از امروز به بعد بر خلاف گذشته که نسبت به خلیج فارس بی اعتنائی شده دولت نسبت باحیاط بیشتر از تمام نقاط مملکت اهمیت بدهد. و بنده خواستم عرض کنم اگر چنانچه دولت برای خلیج فارس و سرحدات خلیج هم در نظر گرفته که آنجاها هم احداث بناهایی برای جلوگیری از قاچاق و غیره بکند البته بنده بیشتر موافقم و اگر آن را موکول داشته اند به بعد بنده کمتر موافق هستم خواستم حضرت والا توضیحاتی بدهند که اسباب اطمینان خاطر بنده بشود.

وزیر مالیه - نمی میکنم که در دادن رأی موافق آقای کازرونی با نهایت اطمینان قلب کاملاً موافق باشند برای اینکه راجع به خلیج فارس این البته سیاست عمومی است وقتی بنا شد سرحدات بهر وسیله هست تا همین بشود خلیج فارس یکی از آن قسمت هائی است که مهم ترین نقاط است ولی هر کجا يك مقتضیاتی دارد چندی قبل از مجلس يك اعتباری خواستیم برای خرید کشتی و الان هم این

- ۴ -

مطلب در جریان است و در ایتالیا کشتیها دارد ساخته میشود. باز هم اعتبار خواهیم خواست و در بودجه سنه آتی به اعتبارات خیلی بیشتری برای خلیج فارس خواهد بود امسال هم يك کار هائی مشغولیم میکنیم و عجزاً چیزی که ضرورت آن از همه بیشتر است (برای اینکه باندازه نقص هم که در خلیج فارس وسیله حفظ داریم اینجا آرا هم نداریم) همین قسمتی است که بعرض آقایان رساندم.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده مخالفم با فوریتش بود که رأی دادند و داخل مذاکره شدند اما در قسمت های دیگرش چون اطلاعی ندارم نمیتوانم مخالفتی بکنم

رئیس - کس دیگر مخالف نیست ؟

(گفتند - خیر)

رئیس - رأی گرفته میشود به ماده واحده با اوراق

آقایان بیکه تصویب میکنند ورقه سفید خواهند داد

(اخذ آراء بعمل آمده شصت و هشت ورقه سفید

و يك ورقه کبود تعداد شد)

(اسامی موافقین)

آقایان : آقا سید کاظم - جوانشیر - جشمیدی -

آقا سید حسین آقایان - جلالی - دادگر - میرزا

اسدالله خان عامری - وزیری - اعتبار - دکتر مصدق

دیوان بیکی - میرزا عبدالله خان معتمد - بهار - ایلخان

حاج آقا حسین - شریعت زاده - مرزنی قلی خان

بیات - اسفندیاری - افشار - فرمند - روحی - عمادی

ضیاء - دکتر سنک - احتشام زاده - کی استوان -

امام جمعه شیراز - محمود رضا - طباطبائی وکیل -

بالیزی - سلطان محمد خان عامری - فرمند - دولتشاهی

دشتی - پور تیمور - دکتر لقمان - خواجوی - آقا علی

زارع - مفتی - دهستانی - بجی خان زکینه - محمد

آخوند - نوبخت - حاج میرزا مرزنی - خطیبی - سید

یعقوب - ملک مدنی - حاج آقا رضا رفیع - عباس

میرزا فرمانفرمائیان - طباطبائی دیبا - امام جمعه اهر

مطلب در جریان است و در ایتالیا کشتیها دارد ساخته میشود. باز هم اعتبار خواهیم خواست و در بودجه سنه آتی به اعتبارات خیلی بیشتری برای خلیج فارس خواهد بود امسال هم يك کار هائی مشغولیم میکنیم و عجزاً چیزی که ضرورت آن از همه بیشتر است (برای اینکه باندازه نقص هم که در خلیج فارس وسیله حفظ داریم اینجا آرا هم نداریم) همین قسمتی است که بعرض آقایان رساندم.

باسائی - حاج علی اکبر امین - حاج میرزا حبیب الله امین - نظام مافی - فهیمی - زوار - عدل - کازرونی - سهراب خان ساکبشیان - بنی سلیمان - امامی خوئی - حقنویس - ملک آرائی - دکتر رفیع امین - حاج شیخ عبد الرحمن صالحی - غلامحسین میرزا مسعود - مخالف - آقای فیروز آبادی

رئیس - عده حضار ۸۰ با شصت و هشت رأی تصویب شد چند فقره پیشنهاد راجع بدستور رسیده است قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای افشار

پیشنهاد میکنم لایحه مربوط به وکیل کلدانیها مقدم بر دستور باشد

پیشنهاد آقای بیات

متمنی است لایحه راجع به حقوق چند نفر مستخدمین و وراثت ضعیف آنها امروز در دستور گذارده شود

پیشنهاد آقای ملک مدنی

پیشنهاد میکنم اصلاح قانون میزبانی در درجه اول جزء دستور شود

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

پیشنهاد میکنم لایحه اصلاح قانون سجل احوال در اول جزء دستور گذارده شود

پیشنهاد آقای رفیع -

پیشنهاد میکنم که خبر کمیسیون فوائد عامه راجع به جنگلها جزء دستور شود

پیشنهاد آقای فیروز آبادی

بنده پیشنهاد میکنم که لایحه خط آهن بین محرمه و عبادان قبلاً جزء دستور امروز گذارده شود

رئیس - آقای افشار

افشار - در دو جلسه قبل بر حسب پیشنهاد آقای دادگر لایحه مربوط به وکیل کلدانیها قرار شد مطرح شود بعد در اثر مخالف يك نفر از آقایان نمایندگان معین شد که باشد در خارج يك مطالعاتی در اطراف

این لایحه بشود. بنده اصولاً معنقدم که اگر در موقعی که قانون اساسی را تدوین میکردند بنده بودم و وجود منشاء آنری بود در تدوین قانون اینطور سعی میکردم که این روح تقویت بشود که اقلیت مذهبی با اکثریت جامعه ایرانی فرقی نداشته باشد یعنی بالاخره تمام افراد ایرانی و تبعه ایرانی رأی بدهند ولی مادام که در قانون اساسی این پیش بینی نشده است و به امنیت مذهبی حق انتخاب نماینده داده اند عده کلدانیان این مملکت از سایر افرادی که دارای این حق هستند در این مملکت کمتر نیست چون نژاداً و لساناً و اخلاقاً و مذهباً با يك قسمت زیاد آرامنه اختلاف دارند ولی اکثریتشان در این مملکت بالغ بر هشتاد هزار نفر میشود در این صورت بنده دلیل نمی بینم در صورتیکه در قانون اساسی حق انتخاب برای ملل متنوعه پیش بینی شده است این عده از حقوق مدنی و اجتماعی محروم یا ممنوع باشند. البته يك ممنوعیت با محرومیت مجلس شورای ملی وقت برای اینها قائل نشده است ولی ترتیب طوری شده است که از حقوق اینها دیگران استفاده کرده اند بنده علیه عقیده ام این است برای اینکه این عده کاملاً علاقه مند به مملکت و وطن و دولت و ملت ایران باشند مجلس شورای ملی موافقت بکند که آقایان کلدانیان ازین حق مشروع خودشان استفاده بکنند

رئیس - آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع - در ماهیت مسئله پس از آنکه مطلب مطرح شد و مجلس شورای ملی اجازه داد مطرح شود بنده هم عقیده خودم را عرض میکنم الان فقط صحبت در این است که مطرح بشود و جزو دستور شود یا نه) و بنده گمان میکنم که آقایان نمایندگان اکثریت شان موافق با این مسئله هستند ولی يك لواحق مهم تر هست که باید آنها مطرح شود. يك دسته از نمایندگان محترم نشسته اند در این مجلس و صلاحیت مملکت را بر آن ترتیبی که لازم است خودشان تشخیص میدهند و قانون می گذارند و تمام ملت مجبور هستند که اطاعت کنند از آن قانون و هیچ لازم نیست که ما يك مقدار زیادی

از لواج مهم را بگذاریم و برویم سر يك لایحه که يك دسته از آقایان باید نمایند داشته باشند کان میکم خود آقا هم اگر حساب کنند با بنده موافقت خواهند کرد که ده دوازده جلسه بیشتر از عمر این مجلس باقی مانده و اگر بخواهیم تمام این لواج را بگذرانیم وقت را هم کم می آوریم و باید بجای تعطیل مان هم کار کنیم خوب است موافقت بفرمایند لواج راجع بمیزی و سجل احوال و جنگل ها که تمام برای حیات و مهات است بگذرد بعد اگر وقت باقی ماند آنوقت این را مطرح کنیم و بنده مخالف خودم را اظهار می کنم و آقا هم موافقت خودشان را میگویند و مجلس شورای ملی هم رای خواهد داد این است که بنده استدعا میکنم موافقت بفرمایند که امروز جزو دستور نشود.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای فشار آقایانی که موافقت قیام فرمایند (دوسه نفر قیام ندادند)

رئیس - تصویب نشد. آقای بیات مرضی قلی خان بیات - این لایحه را که بنده پیشنهاد کردم نظر بنده بدوسه نفری است که حقیقه از مستخدمین دولت هستند و چه خودشان وجه ورثه شان از کار افتاده اند و برای اعاشه شان محتاجند همین طور ورثه مرحوم آقا سید جمال الدین که يك شهریه برایشان پیشنهاد شده است و خیلی هم لازم است و البته اگر چند قلمی هست که آقایان نظری نسبت بان دارند که میل نداشته باشند رای بدهند آن قسمت ها را ممکن است تجزیه کنند و رای ندهند هیچ اشکالی ندارد ولی يك قسمت هائی است که حقیقه اسباب زحمت یکمده عائله های اشخاصی هست که خیلی محتاج و مستحق هستند و از مستخدمین دولت بوده اند از این جهت بنده پیشنهاد کردم این لایحه جزو دستور شود و تکلیفش معین شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب - این فرمایشی که آقای بیات فرمودند

خوبست که خودشان عضو کمیسیون بودجه قدم بوده اند این لایحه کمیسیون بودجه قدم تنظیم کرده و الان هم ممکن است ما در موقع تنفس این را مورد شور و نظر قرار بدهیم و آن قلمی که محل اشکال است آن را آقای مخبر چیز بکند بعد بقیه را بیارند بمجلس و بی جهت مجلس را تعطیل نکنند

بیات - همین جا این کار را بکند آقا سید یعقوب - این جا نمیشود وقتی که مطرح شد بنده چه اطمینان دارم آن قلمی که مورد نظر بنده است طرف قبول واقع نشود بنا بر این این لایحه غلط است و دلیل بر غلط بودنش این است که ما آمده ایم و در جزو آن نوشته ایم ماهی بانصد تومان از اعتبار دولت داده شود بيك شخصی در صورتیکه اعتبار دولت در این مجلس سه قلم معین شد چطور میتوانیم از این اعتبار شهریه بدهیم؟ این قسمت را درست کنید و بنده با سایر آنها موافقت دارم ولی اینرا آقای مخبر تشریف ببرند بیرون درست کنند

رئیس رأی میگیریم آقایانی که پیشنهاد آقای بیات را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند) رئیس تصویب شد. ماده واحده قرائت میشود (این قسم قرائت شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد ۱۱ فقره مخارج تحصیل و شهریه های اشخاص ذیل را که مبلغ ماهیانه آن بالغ بر هشتصد و نود و سه تومان و پنجقران بر طبق راپرنهای جداگانه که از طرف کمیسیون بودجه پارلمانی بمجلس داده و از تاریخیکه در راپورتهای مذکور قید شده پرداخت نماید

۱ - برقراری ماهی ۱۵ تومان شهریه در دره حاجی علی قلی شتردار اردبیلی و ضبط سالی ۱۸۰ تومان مستمری مشار الیه

۲ - برقراری ماهی ۲۰ تومان برای خرج تحصیل محمد رضا میرزا واد مرحوم علاء السلطان در مدت سه

سال و ضبط ۳۱۹ تومان مستمری ورثه آمرحوم ۳ - برقراری ماهی ۶ تومان شهریه در باره میرزا ابوالقاسم اقتداری عضو سابق نوابل عراق

۴ - برقراری ماهی ۷ تومان و پنجقران شهریه در باره ورثه مرحوم محمد ابراهیم بيك فعلي

۶ - برقراری ماهی ۵۰ تومان شهریه در باره آقامیرزا لطف علی صدر الافاضل

۷ - برقراری ۳۰ تومان شهریه بالتساوی در حق وراثت مرحوم عنایت الله خان رئیس سابق گمرک قره تبه

۸ - برقراری ماهی ۱۸۰ تومان بمنوان خرج تحصیل در باره سه نفر اولاد دکتر اسمعیل خان مرزبان و ضبط دوپست تومان شهریه مشار الیه

۹ - برقراری ماهی ۱۰ تومان شهریه در باره همشیره وراثت فرد جعفر خان مقتول مستخدم گمرک

۱۰ - برقراری ماهی ۲۰ تومان شهریه در باره مریم خانم عیال مرحوم سید جمال الدین واعظ

۱۱ - برقراری ماهی ۵۰۰ تومان شهریه در باره ابوالفتح میرزای سالار الدوازه مادام که در طهران متوقف خواهد بود از محل اعتبار دولت

رئیس - این جا پیشنهاد شده است تفکیکاً رأی گرفته شود همینطور هم هست هر يك از اقلام جداگانه رأی گرفته میشود (نمایندگان - صحیح است) آقای خطیبی پیشنهاد کرده اند قلم بقلم رای گرفته شود. خواستم عرض کنم که همینطور هم هست.

وزیر مالیه - بنده تقاضا میکنم قسمت یازدهم لایحه چون فعلا مورد ندارد خارج شود رئیس - قسمت یازدهم حذف میشود. آقای روحی -

روحی - بنده مکرر از اول که خدمت نمایندگی و افتخار همکاری آقایان را داشتم با طرز شهریه دادن مخالف بودم و عقیده داشتم که شهریه اصلاً پرداختنش در مملکت جز ایجاد روح تنبلی و کشتن سعی و عمل

هیچ نتیجه دیگری ندارد. این بدبختبهاائی که امروزه دامن گیر ما شده است بیشترش از شهریه و مستمریاتی است که از عهد محمد شاه شروع و متداول شده است خانواده هائی که ممکن بود فلاحت کنند و کارهای بزرگ بکنند و صاحب ثروت بشوند برای يك مقدار مستمری که برای آنها معین شده است همینطور عاقل و باطل و مهمل و تنبل مانده اند. شهریه و مستمری اساساً روح کار و روح ازدیاد ثروت را بهر صیغه و بهر قدر که باشد از بین میبرد مجلس شورای ملی و دولت نباید این روح را تقویت کنند. در ابتدای مشروطیت مجلس اول ملاحظه کنید چقدر شهریه و مستمری را از بین برد يك مرتبه قلم زد جنسی را بکلی حذف کرد. آنها آن اقدامات را کردند بعد رفته رفته مشروطیت مایک صورت غریبی بخودش گرفت. همان زیندیاتی که قدیم داشتیم شروع کردیم الان مقایسه کنید آن مقداری که مجلس شورای ملی اول حذف کرده است با آنچه این چند مجلس علاوه کردند می بینید سه برابر حقیقه علاوه شده است این اصلاً مخالف با روح مشروطیت است مشروطیت در مملکت باید ایجاد کار بکند برای جامعه و مرده را باید مجبور کند که عموماً کار کنند و در اثر سعی و عمل نان بخورند این اصل بدی است این اصل اصل تنبلی است اصلی کاری است و این اصل اصلی است که وقتی شهریه و مستمری معمول شد دیگر کسی بی کار نرود و حال آنکه بشر قادر است برای همه نوع کار و همه قسم ایجاد استفاده اما حالا که بعضی از آقایان اشفاق و زحمت و رأفت دارند و میل دارند شهریه در باره يك اشخاصی برقرار کنند بنده عقیده دارم که هم دولت و هم مجلس و هم سایرین يك کار دیگری بکنند و آن این است که سرمایه بدهندان آدمی که میخواهند شهریه یا مستمری در باره اش برقرار کنند. این آدمی که ماهی شش تومان میخواهند بهش بدهند شش تومان بکند فعه بدهند باو قرار بگذارند که در مدت بیست سال سرمایه را استهلاکاً از قرار سالی سی تومان بدهند این بهتر است تا اصل مفت خوری را بهش یاد بدهیم که مقید

باشد آخر هر ماه بیاید بوارت مالیه بگوید که آقا دوازدهم تسویب شده؟ شهریه و حقوق تصویب شده؟ من چقدر میرسد؟ این خوب ترتیبی نیست پول مفت بکسی نباید داد. آقای وزیر مالیه که اینجا تشریف دارند بنده عرض میکنم بهتر ترتیبی که میخواهند معین کنند بهتر کدام يك مبالغی بدهند ششصد تومان، هزار تومان دوهزار تومان، بعد ده ساله بیست ساله استهلاكاً سرمایه را پس بگیرند تا مملکت رو بتزقی برود و اصل سعی و عمل در مملکت ایجاد شود و مردم هم بکار بیفتند و الا مفت و مجانی بدهد بچه دلیل؟ این پول را کی میدهد و بچه اشخاص باید داده شود؟ اگر شما میخواهید کذا زیاد کنید در این مملکت کذا و فقیر زیاد است بدانید و يك لایحه تنظیم کنید ما هم موافقت می کنیم و با کمال افتخار رأی میدهم که این کداهارا اداره کنند والا از چه نقطه نقطه نظر باید باینها پول داد.....

عدل - يك مشت وارث مانده اند با بچه چیزی هم ندارند

روحی - خوب يك لایحه بیاورید برای این کار. اگر بچه دارند و بد بخت هستند از این ها خیلی زیادند و منحصر نیستند يك شب روید در بازار مرغی ها به بینید هزاران بچه بی پدر شها را بغل سگ ها میخوانند اگر میخواهید رحم کنید بانها رحم کنید و الا میدانید این پول را بچه اشخاصی میدهند و با چه زحمت آن را تحصیل میکنند؟ آنوقت نمیشود این پول را يك مرتبه بعنوان شهریه فلانقدر داد بفلان آقا در هر حال امیدوارم از این به بعد دولت لایحه شهریه بیاورد بمجلس این يك قسمت از عقاید کلی بنده بود در باره اصل شهریه دادن و در خانم هم از شخص آقای وزیر مالیه تشکر میکنم که تمام وزارت خانها ابلاغ کرده اند که در سال جاری هیچ وسیله محل برای پرداخت شهریه نیست و تقاضای شهریه نشود و بنده از این عمل آقای وزیر مالیه حقیقه تشکر می کنم و اما راجع باین لایحه این لایحه بقدری بد تنظیم

مستمری نیست. يك عده بد بخت و بیچاره هستند بفرمایش آقای دکتر سنك که میگویند مادر عنایت الله خان هقباد يك بیچاره را چه کاری برایش نهی میکنند؟ سرمایه هم بهی بد دهند این زن چه کار میتواند بکند؟

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - يك قدری باید دقیق شد و بنده بیدایش دادن مستمری را پیدا کرد البته همه آقایان می دانند بیدایش مستمری و شهریه از زمان استبداد بوده است. در زمان استبداد علت دادن آن مستمری چه بوده است؟ مثل حلالفت خوری و از روی ارفقی میدادند یا خیر؟ مستخدمین دولتی در زمان استبداد حقوق انتظار خدمت نداشتند و البته باید منتظر خدمت باشند این بود که حکومت وقت يك مستمری برای سعاش آنها در نظر می گرفت. این مربوط بود زمان استبداد و بمنزله حقوق انتظار خدمت بود. البته يك استثنائی هم داشته است يك نفر مثلاً از علما بود زویج شرع می کرد و مردم را هدایت و دلالت می کرد يك مختصر معافیتی نو میدادند باینك شهریه و مستمری هم میدادند آنها از روی يك نظریه که البته آن نظریه بجای خودش مقس بوده است ولی حالا چطور شده است؟ عقیده ام این است که فقط و فقط يك اشخاصی يك دوشنبی يك رفقای پیدا می کنند که برای آنها اینکار را می کنند بنده تصدیق می کنم که بعضی از آنها حقیقه مستحق هستند ولی آقایان خوب است يك قدری هم دقت کنند و تصدیق بفرمایند که صاحبان پول از آنها حقیقه مستحق تر هستند من خجالت میکنم که بگویم این پولها را چه اشخاصی میدهند شما اگر می خواهید بدانید این پولها را چه کسانی میدهند يك قدری روید در مملکت و مخصوصاً در سرحدات جنوبی و مواحل آنوقت به بینید زندگانی مردم چطور است و از چه قرار است مردم. همان مردمی که دستنچش عاید خزانه دولت میشود با ماهی سه تومان زندگی میکنند؟ چه عرض کنم آقا اینهایی هم که شهریه بگیرند ایرانی هستند و مثل

آنها هستند همانطور که آقای روحی گفتند ما نیایستی اصول تنبلی یا هر عنوانی که شاید شایسته نباشد عرض کنم در این مملکت ایجاد کنیم ما می خواهیم بفهمیم که وظیفه ما در این مجلس چه چیز است. می خواهیم به بینیم از روی اشفاق و محبت و مهربانی حق داریم وجوهی را که از مردم بجهت حفظ حیات جامعه و مخارج عمومی مملکت میگیریم باشخاص بدهیم یا نه؟ يك همچو وظیفه داریم و میتوانیم چنین کاری را بکنیم یا نمیتوانیم؟ خیر بعقیده بنده ما نمی توانیم چنین کاری را بکنیم ما باید در این مجلس نظارت کنیم و به بینیم پولی که از این مردم بیچاره گرفته میشود زیادتی ندارد علاوه گرفته نمیشود و جاهش که باید خرج بشود میشود یا نه؟ و اما فلانکس فقیر است و فلانکس ضعیف است یا يك کسی میخواهد برود اروپا تحصیل کند بنده عرض میکنم بیایید چند نفر از اطفال مردمان صحرا گرد بد بخت را را بگیرد الف و ب فارسی بدشان بدهید و آخر آنها هم ایرانی هستند آنها هم سالیات میدهند عرض میکنم که بنده همیشه از وقت انتظار این را داشتم که این اقلام شهریه و مستمری کلی از بودجه عمومی مملکتی حذف شود و این مسئله مکرر در مکرر تذکر داده شده است.....

جلالی - چرا قبل از انتخاب شدن نان این فرمایش را نمی کردید؟

کازرونی - نه آقا عرض میکنم به شهادت آقایانیکه از دوره چهارم به اینطرف در مجلس هستند بنده همیشه مخالف شهریه بودم جنابعالی عصبانی نشوید که من میگویم پول مردمانا به مفت ندهید. اگر جنابعالی دلتان به حال مردم میسوزد از کیسه فتوتان مرحمت کنید اشخاصی که طرفدار اینها هستند سه نفرشان هر کدام سیصد تومان که نصد تومان میشود به آنها التفات کنند ولی بخشش زمان مردم مستحسن نیست به عقیده بنده بخشش در این مورد مستحسن تر است و در اینجا است که باید بخل کرد.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - آقای کارروای يك فرمایشاتی فرمودند و بنده خواستم به ایشای سابقه بدم که اگر ایشان به اقلام بودجه شهریه ها که تقریباً معادل هفتصد هزار تومان است مراجعه فرمایند ملاحظه خواهند فرمود که قدمت مهمش در زمان مشروطیت برقرار شده است و به عقیده بنده يك قسمت هائی هم برحق بوده است و بایستی برقرار شود زیرا مردمیکه در مقابل انجام وظیفه میگیرند یا کشته میشوند نمیشود در باره ورثه آنها اتفاقی نکند ولی يك قسمتهائی هم بود که شاید هیچ صلاحیت نداشته است و در موقعیکه بودجه مملکتی مطرح بود راجع به آنها آقای کارروای با اینکه سابقه هم داشتند هیچ اظهار فرمودند و اینجا راجع به يك شهریه هائی که شاید هفت هشت تومان است مخالفت مفرمایند و بنده میخواهم عرض کنم که تصویب این شهریه ها یکی از کارهای خوب مجلس است. مثلاً عنایت الله خان رئیس گمرک در نتیجه انجام خدمت کشته شده است و از هر نظر که حساب کنیم باید نسبت به عائله او کمک کرد و عائله او را حفظ نمود البته وقتی که آقایان روحی و کارروای این عقیده را پیدا کنند که شهریه اساساً از بین برود بنده هم یکی از موافقین این عقیده خواهم بود می آئیم همه را حذف میکنیم اینها هم جزو آنها خواهد بود.

رئیس - آقای دشتی

دشتی - باور کنید که تا کنون بنده نفهمیدم واقماً منطق آقایان در برقراری شهریه ها چه چیز است بنده هرچه فکر کردم که چرا دولت شهریه به مجلس میآورد و مجلس هم تصویب میکنید نفهمیدم آقایان يك دلیلی می آورند به اینکه ورثه مستخدمین هستند بکنفرم مستخدم به دولت خدمت کرده است و در نتیجه خدمت بدولت مرده است یا کشته شده و حالا برای ورثه او باید يك حقوق معین کرد. این مسئله را در قانون استخدام پیش بینی کردند که مستخدمین وقتی پیر میشوند

خودش به آنها پول بدهد. دولت که خزانه ندارد این پول را بکفران یکقران و دوقران دوقران از مردم میگیرد ما حق نداریم پولیکه مال مردم است صرف شهریه بکنیم شما میگوئید چون اینها سه تومان و چهار تومان و شش تومان و هفت تومان است اینها را تصویب کنیم ولی اصولاً با شهریه مخالفیم از صد تومان تا يك تومان هرچه باشد کسیکه ورثه مستخدم دولت است اگر مشمول قانون استخدام است به او چیزی میدهند اگر نیست که هیچ بالاخره شما هم میخواهید یا بودن قانون استخدام پول مملکت را يك برابر و نیم بکنید و هم شهریه برقرار کنید این مسئله در هیچ جای دنیا سابقه ندارد از همه اینها گذشته شما اصولاً يك فکر غلطی را تعقیب میکنید که مردم را به مفت خوری و بیکاری عادت میدهید. شما گرمی خواهید رعایت حال آنها را بکنید بیاید خالصجات را تقسیم کنید که ذراعت بکنند شما در سال هفتصد و چهل هزار تومان شهریه میدهید به مردم و بطور تحقیق دو ناک سه ربع اینها زبانی است شما به بنید با این مبلغ چقدر مؤسسات عام المنفعه ممکن است تهیه کنید خوب است این را صرف انیورسیتة مدرسه طب بکنید صرف مدرسه فلاحی کنید و به بنید در سال چقدر فایده می برید شما تصور می کنید این هفتصد و چهل هزار تومان را یکمرتبه يك دولتی آمده است و برای شهریه بگیرها معین کرده است؟ خیر. همینطور صد تومان و هزار تومان و بانصد تومان دولت به مجلس آورده است و مجلس شورای ملی هم از نقطه نظر شفقت و رافت و عطوفت هی تصویب کرده است یکمرتبه شده است هفتصد و چهل هزار تومان شما بروید در تمام ممالک متمدنه به بنید هیچ کجا اینطور شهریه میدهند هیچ کجای دنیا این طور شهریه ندارد. ما حق نداریم شهریه بدهیم. مردم اگر پول میدهند رای این است که میخواهند مملکتشان ترقی کند و در آسایش باشند بچه هاشان تربیت شوند نه اینکه شهریه داده شود

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - نماینده محترم آقای روحی بیانات و فرمایشاتی فرمودند راجع به شهریه ها و اینکه دادن شهریه حسن سعی و عمل را از بین خواهد برد البته نظر نظر ایشان این است که مجلس شورای ملی همیشه يك افکار و احساساتی بین مردم ایجاد کند که آن احساسات و آن افکار مؤثر برای ترقی و تعالی مملکت باشد بنده هم این فکر را تقدیس میکنم و خود بنده هم طرفدار این فکر هستم و همیشه ما باید سعی کنیم حسن سعی و عمل را در ملت ایران زیاد کنیم و از این راه آسایش ملت و ترقی مملکت را فراهم کنیم ولی ایشان يك نکته را باید در نظر بگیرند که همان اندازه که حسن سعی و عمل برای ایجاد ثروت و ترقی این مملکت لازم است اثر در يك جامعه هم حس بیم و امید نباشد و يك اشخاصی که زحمت میکشند این امید را نداشته باشند که اگر مردود ورثه آنها از طرف دولت نگاهداری خواهند شد قطع بدانید که آنها خوب خدمت نمیکند و با اگر خدمت بکنند يك کاری نا مشروع دیگر بهم میکنند که بتوانند آتی و ورثه خودشان را تعیین کنند. بعقیده بنده دید کاملاً سعی شود که وسائل نگاهداری ورثه آنها را فراهم کنند

کارروای - شهریه بدهید

احتشامزاده - بلی بعقیده بنده شهریه بجا و بموقع باید داد. و خیلی هم خوب است برای اینکه مستخدمین دولت با کمال صحت و صدقت کار میکنند بنده این عقیده را دارم و اگر جنابعالی این عقیده را ندارید مختارید بنده عقیده ام این است که اگر يك مستخدمی با صداقت خدمت کرد و در راه خدمت دولت کشته شد بهترین خرجی را که ما تصویب میکنیم شهریه است که در دره ورثه آن مستخدم تصویب میکنیم و در اینجا چند قلم هست نسبت بشخصی که پدرشان کشته شده است در راه انجام وظیفه. شما قضیه مقتول شدن عنایت الله خان را تصور میکنم نشنیده اید. عنایت الله خان يك مأمور گمرک بوده است که در موقع تهاجم تراکه در

حین مجرم وظیفه کشته شده است هیچ چیز عمده نداشته است یعنی آئینه و دارایی هم هر چه داشته است اشرار برده اند و پنج ساله نفر اولاد سفیر سه ساله و چهار ساله و پنج ساله از او باقی مانده است
 دکتر سنگ - هشت نفر احتشام زاده - شما میخواهید مایه سه تومان و سه تومان بزم به این اولاد های صغیر بدهید؟ در هر حال به عقیده بنده برای اینکه مستخدمین ادارات یا کمال دلگرمی خدمات مرجعه خودشان را انجام بدهند باید پس از فوتن شهریه به وراث آنها بدهیم. اینجا بعضی از آقایان میفرمودند صرف استیصال دلیل برای دادن شهریه نیست ما هم که طرفدار این شهریه ها هستیم با این نظر موافق نیستیم که بواسطه استیصال شهریه داده شود تنها فقر سبب میشود دولت يك لايجه بیاورد برای کسی شهریه تقاضا کند بلکه يك مسائل دیگر هم هست و اضافه میشود بر فقر و بیچارگی آنها که موجب تصویب شهریه میشود و آن مسئله قدر دانی و تقدیر از خدمات مستخدمینی است که در راه انجام وظیفه کشته شده اند. البته برای تصویب شهریه بيمورد تصور نمیکم بن تمام آقایان بکنفر موافق باشد و اگر شما در بین این شهریه ها يك قلمی پیدا کردید که بی مورد بود نباید موافقت کنید. آقای روحی فرمودند که باید به آنها سرمایه داده شود بنده تعجب میکنم که يك بچه سه ساله یا پنج ساله یا یک نفر زن را فرضاً باصد تومان هم باو دادید چه قسم کسب میکند. آقای دشتی فرمودند خالصجات را بین آنها تقسیم کنید تقسیم خالصه بین اشخاصی که استعداد ندارند خودشان را اداره کنند چه فایده دارد. بالاخره تقسیم کردن خالصه هم اسباب میشود که يك اشخاصی نتوانند زندگیشان را اداره کنند خوب است آقایان اجازه بفرمایند وارد اقلام این شهریه ها بشویم یکی دو قلم آن هست که بنده هم موافق نیستم آنها را که مورد دارد تصویب می کنیم آنها را که بيمورد است نسبت به آنها رأی نمیدهیم بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

دشتی - بنده مخالفم
 رئیس - بفرمائید
 دشتی - عرض کنم تمام قضایا دارد استنباه کاری میشود ما هر چه میگوئیم تراست میگویند بدوش میگویند زن بد بخت است باید تمام بیوه زنهای ایران شهریه داد تمام بچه های سه ساله و چهار ساله ایران را بپریشان شهریه داد
 رئیس - راجع بکفایت مذاکرات حرف زدید
 دشتی - در ماده واحده نوشته است مطابق با پاره های جدا گانه در این قسمت باید مخبر بلانند شود توضیح بدهد که وراثت های جدا گانه چه بوده است و الا با این ترتیب ما نمیدانیم به چه چیز برای میدهم خوب است این را توضیح بدعند و مدتهای آنرا معین کنند که از کی تا کی است و الا به این ترتیب که میشود
 رئیس - آقای بیات
 مرضی قلی خان بیات - عرض کنم مذاکرت قدری در مطالعه راپورتهای ضایقه میکنیم آنوقت در مجلس از اشخاصی توضیح میخواهیم این راپورتهای که طبع و به نمایندگان داده میشود برای این است که آقایان نمایندگان آن لرايح را مطالعه بفرمایند به وقتی که مطرح میشود نگویند ما ندیده ایم راپورتهای این اقلام مدتها است طبع و توزیع شده است شاید قریب پنج شش ماه میباشد و وظیفه ما هم همین است که آنها را مطالعه کنیم و الا این ترتیب تکلیف خواستن خود از دیگری است. از طرف دیگر هم همانطور که گفته شد این شهریه ها تنها از نقطه نظر فقر نیست يك عده اینها مستخدم دولت بوده اند فوت کرده اند از بین رفته اند وزن و بچه آنها کاسی هم نمیتواند بکنند باید رعایت آنها بشود. موافق و مخالف هم چند نفر راجع به این موضوع مذاکره کرده اند هر کدام را بی مورد میدانید به آن رأی ندهید و هر کدام را صلاح میدانید تصویب کنید که بالاخره تکلیف اینها معین شود

رئیس - رای میگیریم به کفایت مذاکرات. آقایانیکه موافقت قیام فرمایند
 (اغلب برخاستند)
 رئیس - اکثریت است. پیشنهادها قرائت میشود.
 (بشرح آتی خوانده شد)
 پیشنهاد آقا سید یعقوب
 پیشنهاد میکنم شهریه ابوالفتح میرزا و مخارج شهریه اولاد مجزا شده د علیجده رأی گرفته شود
 رئیس - همه اینها علیجده رأی گرفته میشود آقای آقا سید یعقوب
 آقا سید یعقوب - بنده يك توضیحی دارم و برای توضیح اینجا آمده ام لکن اجازه میخواهیم که جواب آقای احتشام زاده را بدهم. عرض کنم ما قانونی که میگذاریم باید کلیات را در نظر بگیریم و الا جزئیات نا متناهی است اگر ما میخواهیم برای يك نفر يك قانون بگذاریم این خوب نیست. مجلس شورای ملی برای وضع قانون است و قانون امر کلی است که منطبق است بر تمام جزئیات و نباید دیگر هر روز آقای بیات پیشنهاد کنند که برای فلان مستخدم که مرحوم بنده است شهریه بگذارند. اینجا این پیشنهادی را که بنده کرده برای این بود که شهریه ابوالفتح میرزا مجزا شود و آقای وزیر مالیه آنرا استرداد کردند و حالا نقطه نظرم خرج تحصیل اولاد مرزبان است. در روز ما در این جا لایحه گذرانیدیم که صد هزار تومان امسال برای شاگردانی که امتحان بدهند دولت خرج کند و آنها را به اردبیل برای تحصیل روانه کند اولاد آقای دکتر اسمعیل خان یا لیدقت آن مقام را دارند یا ندارند اگر دارند که جزء آنها باشند ما که اعتبار علیجده برای این کار داده ایم امسال صد هزار تومان سال دیگر دوست هزار تومان سال دیگر سیصد هزار اینها هم جزء آنها بروند و يك ابراد دیگر بنده در این قسمت است که با قانون مخالفت دارد و مخالفت دارد با قانونی که ما در دوره چهارم گذرانیم که کسی نباید حقوق خودش را برای تحصیل کردن اطفال خودش تخصیص

بدهد و دولت حق ندارد حقوق او را بدهد و این قسمت مخالف با مفهوم آن قانون است زیرا که آقای دکتر اسمعیل خان بعد از آن که رفته است حقوق انتظار خدمت خودش را در مؤسسه تقاعد تمام کرده است این خانم بخشی را کرده که در اینجا به عشق معارف پروری رای داده شود پس آقایان خوت است ملاحظه این چیزها را نکنند و نقطه نظر بنده این است که همانطوریکه شهریه ابوالفتح میرزا را علیجده کردند این را هم دولت موافقت کنند و پس بگیرد.
 رئیس - پیشنهاد کرده اند چرا گانه رأی گرفته شود قرار ما هم همین بود پیشنهاد آقای دشتی (بشرح ذیل قرائت شد)
 بنده پیشنهاد میکنم فقره اول حذف شود
 رئیس - آقای دشتی
 دشتی - عرض کنم بالاخره يك کسی زن و بچه است و کار هم نمیتواند بکند و يك کسی هم مستخدم دولت بوده است و باید برای تشویق به آن شهریه داده شود اما بنده نمیدانم برای شتر دار اردبیلی شهریه معین کردن چه چیز است و بچه دلیل شتر دار اردبیلی باید مستمرش تبدیل بشهریه شود بالاخره شتر دار اردبیلی باید برود بی شتر در پیش.
 رئیس - آقای بیات
 مرضی قلیخان بیات - بنده هم مخالفم.
 رئیس - آقای وثوق
 میرزا عبدالله خان (وثوق) راجع باین قسمت شتر دار اردبیلی آقای دشتی مخالفتشان بواسطه عدم اطلاعی است از يك سابقه این شتر دار اردبیلی یکی از اشخاصی است که در آذربایجان در موقع انقلابات خدمات زیادی کرده است و آقایان نمایندگان آذربایجان از بنده مهتر بحال او مسیوق هستند (نمایندگان صحیح است) و در همین اوقات بنده مستوفی آذربایجان بودم و در عرض از بین رفتن دارائی و غارت اموال این شتر دار بیچاره به تصدیق مجلس بکصد و هشتاد تومان در باره آن مستمری

بر قرار شد و حالا میخواهند این حقوق مصوبه مجلس را حذف کنند و این شهریه داده شود.

رئیس - رأی گرفته میشود به قلم اول . . .
یک نفر از نمایندگان - قرائت شود .

(بشرح آتی خوانده شد)

۱ - بر قراری ماهی بازره تومان شهریه در باره حاج علینقی شتر دار اردبیلی وضبط سالی ۱۸۰ تومان مستمری مشارالیه .

رئیس - آقایانیکه این قلم را تصویب می کنند قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . قلم دوم

(بشرح ذیل خوانده شد)

۲ - بر قراری ماهی بیست تومان برای تحصیل محمد رضا میرزا ولد مرحوم علاء السلطان در مدت سه سال و ضبط سید و نوزده تومان مستمری ورثه آن مرحوم

رئیس - رأی گرفته میشود به این قلم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده زیادی برخاستند)

رئیس - تصویب شد . قلم سوم

(مضمون ذیل خوانده شد)

۳ - بر قراری ماهی شش تومان شهریه در باره میرزا ابوالقاسم اقتداری عضو سابق نوابل عراق

رئیس - رأی میگیریم به این قلم آقایانیکه موافقت قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . در قلم چهارم آقای دشتی پیشنهادی کرده اند

(این نوع خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم فقره ۴ حذف شود .

رئیس - آقای دشتی

دشتی - معلوم شد شتر دار اردبیلی خیلی طرفدار در مجلس دارد و بواسطه حس آزادی خواهی به او رأی

دادند عرض کنم ورثه مرحوم مجد الملک را بنده نمیدانم به چه ملاحظه است يك كسی در نوابل عراق بوده است و به مملکت خدمت کرده است و يك كسی مستمریش قطع میشود و شهریه میشود که برود تحصیل کند ولی این را بنده نمیدانم برای چیست از این جهت پیشنهاد کردم حذف شود .

رئیس - آقای روحی

روحی - بنده مخالف هستم

رئیس - آقای وثوق

میرزا عبدالله خت (وثوق) اتفاقاً بنده دلالت

نسبت به ورثه و عیال مرحوم مجد الملک خیلی زیاد تر از شتر دار است زیرا آقایان نمایندگان اغلبشان از خدمات مرحوم مجد الملک و مخصوصاً مرحوم امین الدوله مطلع هستند که چه خدماتی به آزادی و انقلاب آورده اند و در موقعی که هیچکس قدرت حرف زدن از آزادی نداشت يك مجامع آزادیخواهی نبود مرحوم امین الدوله و مرحوم مجد الملک جاسوسی داشتند و با انقلابات خدمت میکردند و در نتیجه همین اقدامات و همین زحمت بود که مرحوم امین الدوله و مجد الملک تبعید شدند و خدمات دیگری هم مملکت کرده اند و آقایان مسبقاً میدانند که ورثه مرحوم مجد الملک بنان شب محتاج هستند خصوصاً آقای سید یعقوب که کاملاً با اقلا شهریه مخالف هستند از شان انصاف میخواهم که در این باب اطلاع دارند حکمیت کنند ورثه مرحوم مجد الملک کاملاً در سختی هستند و مخصوصاً خانم مجد الملک که امروز علیله و بنان شب محتاج است و قطع دارم اگر آقایان با این قلم موافقت فرمایند کاملاً بجا خواهد بود و هرچوچه يك تصویب بلاوردی نخواهد بود

رئیس - رأی گرفته میشود بقلم چهارم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده زیادی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . قلم پنجم

۴ - بر قراری ماهی پنجاه تومان شهریه در باره آقا میرزا لطفعلی صدر الافاضل .
رئیس - پیشنهاد آقای دشتی .
(بشرح آتی خوانده شد)
بنده پیشنهاد میکنم فقره ۶ حذف شود .
رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده خیلی متشکرم از آقای وثوق و زشان استدعا میکنم که چون اطلاع از حواله خانواده های ایران دارند توضیحی هم راجع به صدر الافاضل بدهند که مطلع باشیم .
رئیس - آقای رفیع

رفیع - بنده خواستم نماینده محترم را راجع به این قلم تذکر بدهم که این قلم بر حسب تقاضای عده از محترمین شهر که همه شان اطلاعات کامل به احوال این شخص دارند پیشنهاد شده است و اگر آقایان درست به احوال این شخص پی میبرند حقیقه فخر می کردند که يك چنین آدم محترمی در طهران وجود دارد و اگر ممکن بود برای نمایندگان که پیشنهاد خرج کنند بنده پیشنهاد اضافه می کردم برای اینکه مقام ایشان فوق العاده مقدس است و فوق العاده از وجود شان برای تعلیم و تربیت استفاده میشود

رئیس - آقایانیکه قلم ششم را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . قلم هفتم

(بشرح ذیل خوانده شد)

۵ - بر قراری ماهی هفت تومان و پنجقران درباره ورثه مرحوم محمد ابراهیم بيك فعلی

رئیس - آقایانیکه این قلم را تصویب میکنند قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس تصویب شد فقره ششم .

(مضمون ذیل خوانده شد)

۶ - بر قراری ماهی پنجاه تومان شهریه در باره آقا میرزا لطفعلی صدر الافاضل .
رئیس - پیشنهاد آقای دشتی .
(بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم فقره ۶ حذف شود .
رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده خیلی متشکرم از آقای وثوق و زشان استدعا میکنم که چون اطلاع از حواله خانواده های ایران دارند توضیحی هم راجع به صدر الافاضل بدهند که مطلع باشیم .
رئیس - آقای رفیع

رفیع - بنده خواستم نماینده محترم را راجع به این قلم تذکر بدهم که این قلم بر حسب تقاضای عده از محترمین شهر که همه شان اطلاعات کامل به احوال این شخص دارند پیشنهاد شده است و اگر آقایان درست به احوال این شخص پی میبرند حقیقه فخر می کردند که يك چنین آدم محترمی در طهران وجود دارد و اگر ممکن بود برای نمایندگان که پیشنهاد خرج کنند بنده پیشنهاد اضافه می کردم برای اینکه مقام ایشان فوق العاده مقدس است و فوق العاده از وجود شان برای تعلیم و تربیت استفاده میشود

رئیس - تصویب شد . قلم هفتم

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . قلم هشتم

(بشرح آتی خوانده شد)

۸ - بر قراری ماهی ۱۸۰ تومان بعنوان خرج تحصیل درباره ۴ نفر اولاد دکتر سمعیل حن مرزبان وضبط دوپست تومان شهریه مشر الیه

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب (مضمون ذیل خوانده شد)
پیشنهاد میکنم فقره ۸ حذف شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده اجمالاً بعرض نمایندگان محترم رساندم راجع به جزه هشتم باز هم تذکرا عرض میکنم اگر این اطفال مطابق آن ترتیبی که از طرف وزارت معارف معین شده است برای مسالقه حاضرند که بروند برای تحصیل و لا اگر بنا باشد که بتوانند به آن ترتیب بروند بنده مخالف هستم و اساساً هم مخالف روح آن قانونی است که ما گذرانیم و کسی حق ندارد برود حقوق انتظار خدمت خودش را گذراند و بعد از تصدیق برود به اولادش بدهد و ما نباید اینجا در تحت يك عواقبی رأی بدهیم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - مخالفم

رئیس - آقای وثوق

(بشرح آتی خوانده شد)

۷ - بر قراری ماهی سی تومان بالتساوی در حق وراث مرحوم عنایت الله خت رئیس سابق گمرک قره تبه

رئیس - رأی گرفته به این قلم آقایانیکه موافقت قیام فرمایند

(عده زیادی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . قلم هشتم

(بشرح ذیل خوانده شد)

۸ - بر قراری ماهی ۱۸۰ تومان بعنوان خرج تحصیل درباره ۴ نفر اولاد دکتر سمعیل حن مرزبان وضبط دوپست تومان شهریه مشر الیه

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب (مضمون ذیل خوانده شد)
پیشنهاد میکنم فقره ۸ حذف شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده اجمالاً بعرض نمایندگان محترم رساندم راجع به جزه هشتم باز هم تذکرا عرض میکنم اگر این اطفال مطابق آن ترتیبی که از طرف وزارت معارف معین شده است برای مسالقه حاضرند که بروند برای تحصیل و لا اگر بنا باشد که بتوانند به آن ترتیب بروند بنده مخالف هستم و اساساً هم مخالف روح آن قانونی است که ما گذرانیم و کسی حق ندارد برود حقوق انتظار خدمت خودش را گذراند و بعد از تصدیق برود به اولادش بدهد و ما نباید اینجا در تحت يك عواقبی رأی بدهیم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - مخالفم

رئیس - آقای وثوق

میرزا عبد لله خان (وثوق) از موقعی که دولت حاضره لایحه راجع به اولاد آقای مرزبان را پیشنهاد کرد و از موقعی که در کمیسیون بودجه مطرح بود آقای آقا سید یعقوب کمر همت بسته اند که با این لایحه مخالفت

فرمایند تمام رفقا و آقایان و دوستان آقای امین الملک هم هر چه از شن استعدا کردند نتیجه نبخشید و اگر مخالفتش هم روی يك منطقی بود ما هم موافقت می‌کردیم ولی چون يك منطلق صحیحی ندارند ما از ایشان استعدا کردیم که در این مخالفت ساکت باشند ولی قبول نکردند حالا هم میفرمایند که من مخالفم و میفرمایند که مخالف قانون است بنده صریحاً عرض می‌کنم که اینطور نیست آقا میدید یعقوب - خودت را هم شامل میشود وثوق - بسیار خوب خود بنده را هم شامل میشود بنده سالی یکهزار و صد و پنجاه تومان مستمری دیوانی داشتم در مجلس چهارم مستمری بنده به پیشنهاد دولت ضبط شد و در عرض ماهی هشتاد تومان در سه پسر بنده هشت ساله تصویب شد شرط اینکه در اروپا مشغول تحصیل باشد و حالا هم در اروپا مشغول تحصیل است چه ضرر دارد که دولت يك پولی را باید بدهد آنرا برای خرج تحصیل بدهد و وقتی که تحصیل تمام شد آن حقوق را ضبط کنند و این مسئله اختصاص به پسر بنده و آقای امین الملک هم ندارد از این قبیل خرج تحصیل ها خیلی زیاد است که مستمری و شهریه را ضبط کرده اند و خرج تحصیل معین کرده اند و از آن گذشته آقای دکتر اسمعیل خان امین الملک شریفتر از این است که بخواهد به يك حیلۀ يك وظیفه برای خودش یا اولادش درست کنند و ایشان چندین سال است که در این مملکت بیکارند و در محکمه‌ها هم روزی مرضای بی ضاعت را بجای معالجه میکنند و حالا حاضر شده اند که شهریه ایشان را ضبط کنند و در عوض تا يك مدتی این مبلغ را خرج تحصیل به اولاد ایشان بدهند و يك مدت معینی هم دارد که وقتی تحصیلشان تمام شد این شهریه ضبط می شود و این چه ضرر دارد هم يك کلهکی به خزانه دولت شده است و هم يك خدمتی به معارف این مملکت شده است.

رئیس - رأی می‌گیریم به قلم هشتم آقایان که تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده زیادی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. قلم نهم.

(مضمون ذیل خوانده شد)

۹ - رقراری ماهی ده تومان شهریه در پاره همشیره وارث فرد جعفر خان مقبول مستخدم سابق گمرک.

رئیس - رأی گرفته میشود به قلم نهم آقایان موافقین قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. قلم دهم.

(این را در خوانده شد)

۱۰ - برقراری ماهی بیست تومان شهریه در پاره مریم خانم عیال مرحومه سید جمال الدین واعظ.

رئیس - آقایان که این قلم را تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. رأی گرفته میشود به مجموع ده قلم.

اعتبار - بنده پیشنهادی تقدیم کرده‌ام

رئیس - پیشنهاد آقای اعتبار

(اینطور خوانده شد)

پیشنهاد می‌کنم خبر عالی کمسیون بودجه را جمع بطلب سنگسرها و طلب میرزا تقی خان خواجوی ضمیمه لایحه شهریه شده و مطرح گردد

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - این خبری را که ما دادیم برای این بود که يك خبر هائی که سابقاً از کمسیون بودجه گذشته بود زیاد وقت مجلس را نگیرد. این دو فقره را هم که بنده متذکر شده و پیشنهاد کردم که جزء این اقلام مطرح شود مدتهاست که از کمسیون بودجه خیرش داده شده است و گمان می‌کنم يك مسائل لازمی هم باشد زیرا يك قلم آن طلب سنگسرها است که اختصاص داده اند به معارف محل و میرزا تقی خان خواجوی هم يك مبلغی طلب کار است و مجلس هم موافق است که طلب اشخاص

داده شود به این جهت بنده پیشنهاد کردم که این دو قلم هم ضمیمه لایحه شهریه باشد. و رأی گرفته شود

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - چون بنا شد که به ده فقره رأی گرفته شود بنده خواستم يك عرایضی بکنم که با هر ده فقره مخالفم و بنده عقیده ندارم که ابدأ لایحه شهریه بمجلس بیاید. چون بنده می‌بینم که قزاقهای بیچاره صد نفر صد نفر تلف میشوند

عضی از نمایندگان - نظامیها

فیروز آبادی - و حقوق آنها هم که ماهی هفت تومان هشت تومان بیشتر نبوده است و هیچ فکری برای این قزاقهای بیچاره نمیکنند.

عضی از نمایندگان - نظامیها

فیروز آبادی - لی نظامیهاست که در جنگها کشته می شوند همه شان وارث دارند، مادر دارند، خواهر دارند و در راه خدمت مملکت هم کشته شده اند و هیچ دلسوزی بحال آنها نمیشود

رئیس - راجع بچه مطلب حرف میزنید

فیروز آبادی - راجع بکلمات

رئیس - خبر راجع به پیشنهاد آقای اعتبار فرمایش دارید بفرمائید

فیروز آبادی - چون موقعی که این اقلام مطرح بود به بنده مهلت داده شد حالا میخواهم عرایضی که دارم عرض کنم

رئیس - رأی باید بگیریم به پیشنهاد آقای اعتبار

شیروانی - (مخبر کمسیون بودجه قدیم) - بنده هم با آقای وزیر مالیه در این باب صحبت کردم و ایشان هم موافقت کردند که این دو قلم هم ضمیمه این لایحه شود و بنده هم موافقت می‌کنم

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای اعتبار

آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. باید لایحه را بیاورند میباید

برای بعد از تنفس

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و بفاصله نیمساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - ماده واحده راجع به چوب دار های سنگسری.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ نهصد و سی و نه تومان و دو قران و هفتصد دینار طلب مثبته چوبدار های سنگسری سمنان را از دولت بابت وجهی که در سال ۱۳۰۰ اضافه بر مالیات حق المرائع از آنها دریافت شده از محل اعتبارات که در قانون ۲۱ بهمن ۱۳۰۶ برای دیون داخلی منظور گردیده است با اطلاع آقای یاسائی بمصرف معارف سمنان برساند

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - موافقم

رئیس - آقای میرزا عبدالله خان وثوق

میرزا عبدالله خان (وثوق) - موافقم

رئیس - آقای عدل

عدل - بنده با اینکه این طلب سنگسرها بتوسط آقای یاسائی داده شود مخالفتی ندارم غیر از این که باین شکل تصویب مخالفم. در دوره پنجم از ابتدای دوره تا آخر دوره ما زحمت کشیدیم و يك عده در مجلس متحصن بودند که بالاخره در آن شب آخر ما موفق شدیم و يك قانونی گذرانیم که دولت دیون خودش را بترتیبی که در آن قانون نوشته شده است بپردازد دولت هم مشغول شده و يك دیونی را وزارت مالیه تصدیق کرده است و آورده است به مجلس آن لوايح تمام مانده است و حالا يكفقره را از میان آنها گل چین کرده اند و در مجلس پیشنهاد کرده اند که تصویب شود این عمل بکلی مخالف اصول عدالت است و از اصاف دوراست مثلاً وقتی که آقای حاج مخبر السلطنه رئیس الوزراء در آذربایجان بودند اردو فرستاده شد بر سینه خود در کوفی و محال از آب و ارداق آذوقه آنها تمام شده است يك مبلغی از اهالی دستی

و یک شرحی هم به بنده نوشته اند و الان کاغذی به
 اعضای دکتر میلسیو پیش بنده هست و نوشته است
 که این پول باید داده شود ولی بعنوان اعتبار بوده است
 بنده به کرات با وزارت مالیه مذاکره کردم که این
 پولی که زیادتی گرفته بنده است باید پس داده شود و
 چون قبل از ۱۳۰۲ بود گفتند باید مجلس تصویب
 کند بعد گوسفندارها شرحی نوشتند که این مبلغی را
 که زیاد داده ایم به معارف محل و گذار میکنیم و
 دولت هم موافقت کرد که این وجه داده شود معارف
 محل و تصدیق نفرمائید که این پول شبیه به طلب اشخاص
 نیست و چو بدارها و گوسفند دارها نمیخواهند طلب
 خودشان را بگیرند و پول بگیرند این پول تخصیص
 داده شده است به معارف محل که کتابی خریده شود
 برای شاگردان بی ضاعت یا مدرسه ساخته شود و مبلغ
 مهمی هم نیست و در قسمت سایر اقلام دیون هم که
 به مجلس لایحه آورده اند بنده با همه آنها موافق هستم
 و در کمیسیون موافقت کردم و راپورتش هم که مجلس
 اینقدر موافقت میکنم و رای میدهم

بعضی از نمایندگان -- مذاکرات کافی است

رئیس -- عده برای رای کافی نیست

بعضی از نمایندگان -- بماند برای جلسه دیگر

رئیس -- بماند برای جلسه دیگر جلسه ختم میشود

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

قرض کرده اند و آذوقه هم گرفته اند و وقتی که میلسیو
 آمد، گفته است چون این طلب از ۱۳۰۲ با نظرف است
 جزء دیون عمومی است و زحمت ها کشیده شده است تا
 اینکه بتصویب وزارت مالیه رسیده است و مجلس پیشنهاد
 شده است و این خبر مدتها است که معطل مانده است
 و حالا معنی ندارد که ما بیاییم این دیون را یکی بسکی
 بگذرانیم و تصور میکنم که آقایان هیچکدام تصدیق نکنند
 که باین شکل بگذرد باید همه این صورتهای را کمیسیون
 بودجه نگاه کند هر کدام را تصدیق دارند بیآورند و
 تصویب کنند و هر کدام را تصدیق ندارند رد کنند
 و بگذارند کنار. چرا مرده را مایوس میکنند؟ آخر
 دوره است باید تمام این اقلام را در نظر گرفت و هر کدام
 که قابل تصدیق است تصویب شود و مرده مایوس نشود

رئیس -- آقای باستانی

باستانی -- عرض میشود بنده با نظریه آقای عدل مخالف

نیستم که باید طلب مرده را پرداخت ولی این مبلغ
 بالخصوص را بنده توضیح میدهم که شبیه آنها نیست و
 خود شما هم تصدیق خواهید فرمود که شبیه آنها نیست
 و در ردیف آنها نمیشود قرار داد. در سته ۱۳۰۰
 مالیه سمنان و مالیه شاهرود مالیات مرتع را دو مرتبه
 از چو بدارها گرفته اند بنده وزارت مالیه شکایت کرده
 و دکتر میلسیو تحقیقت کرد به مالیه شاهرود نوشته
 که شما زیادتی گرفته اید و زیدی را باید پس بدهید

قانون

اجازه پرداخت یکصد هزار تومان برای ساختمان سرباز خانه و پست امنیه و اماکن

گمرکی در سرحد غرب

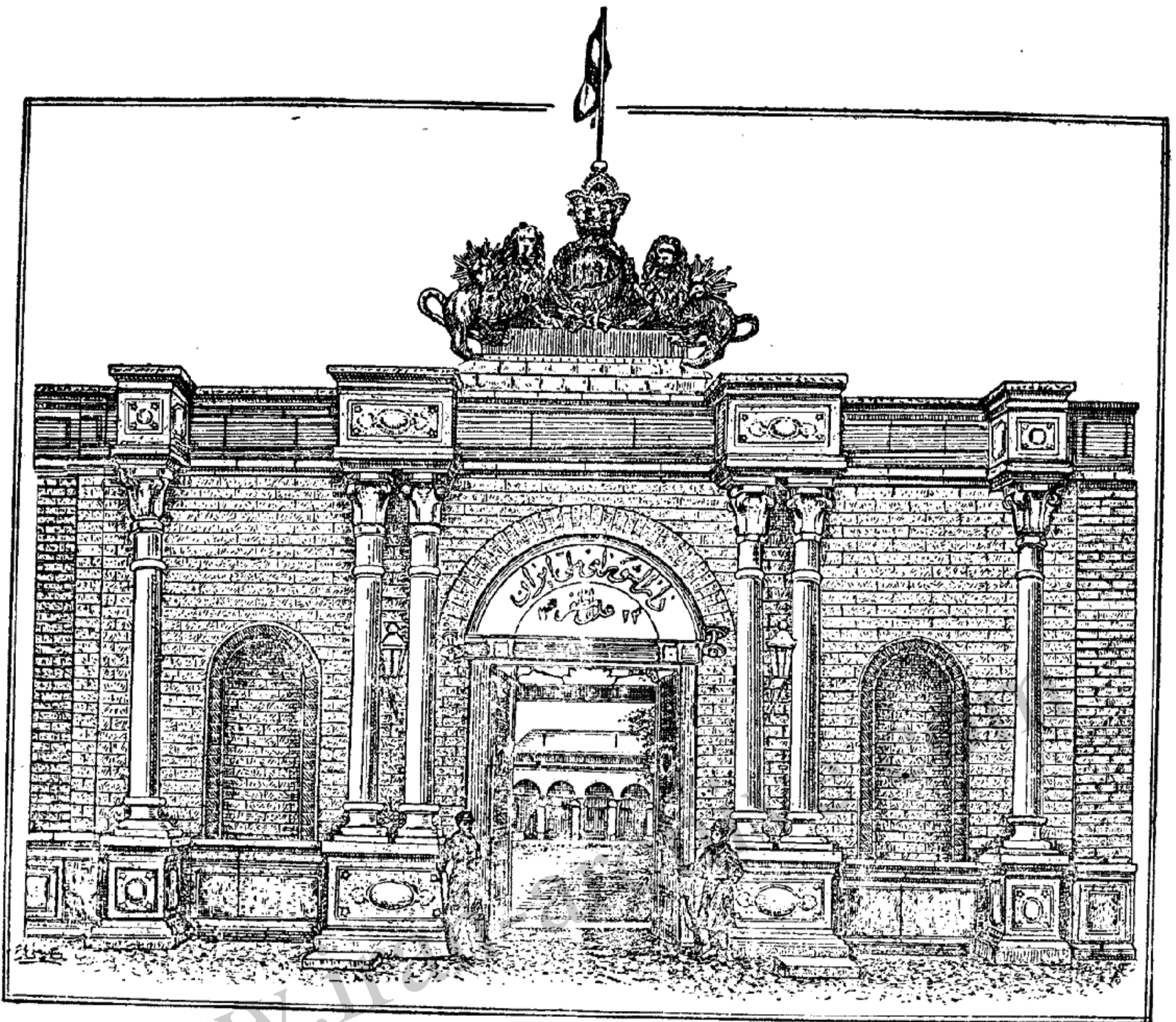
مصوب ۱۴ تیرماه ۱۳۰۷ شمسی

ماده واحده -- مجلس شورای ملی اعتباری بمبلغ یکصد هزار تومان از محل عوائد تعهد نشده ۱۳۰۷ برای
 ساختمان سرباز خانه و پست امنیه و اماکن گمرکی در سرحد غرب تصویب و بوزارت مالیه اجازه پرداخت میدهد
 این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه چهاردهم تیرماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب

رئیس مجلس شورای ملی

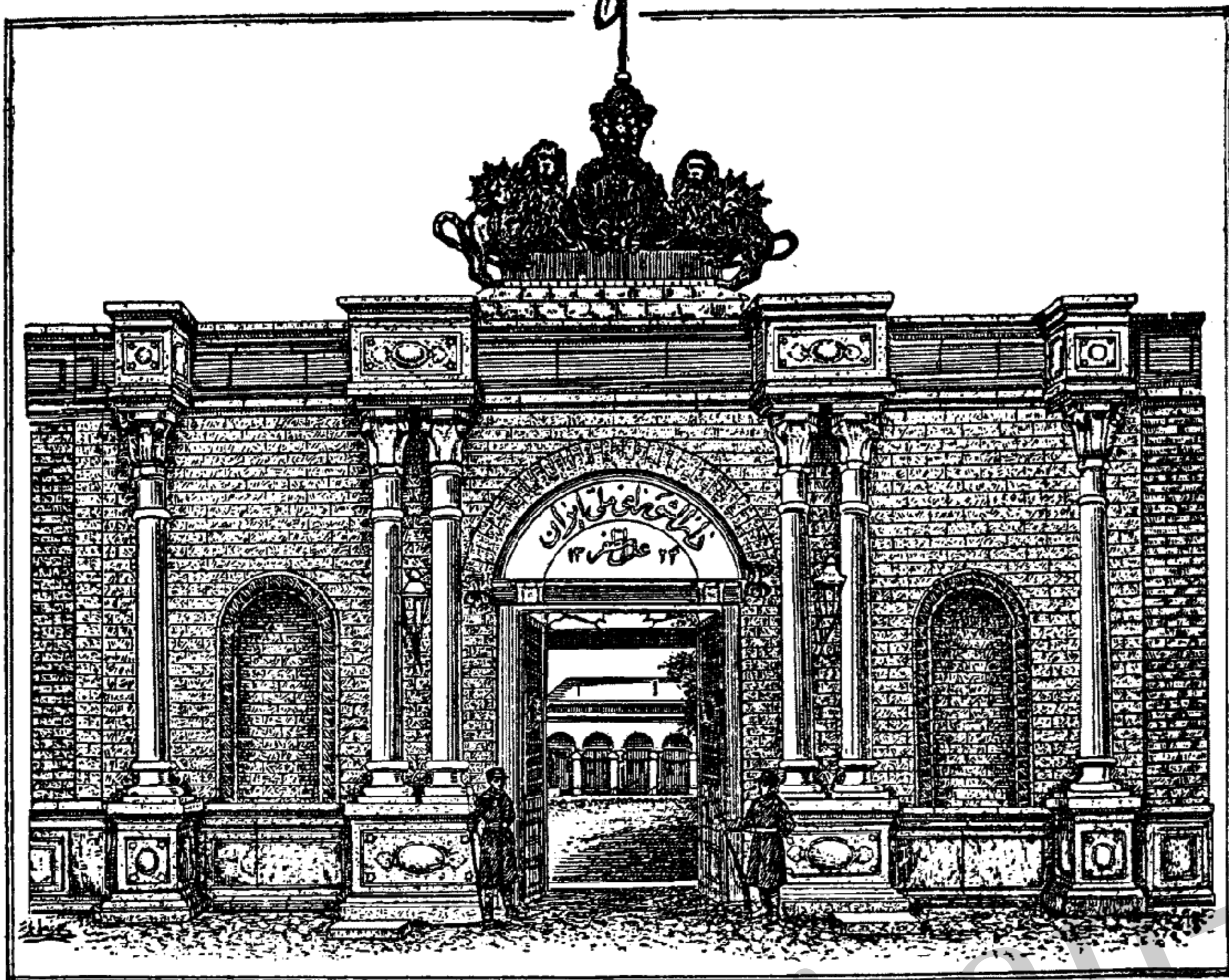
حسین پیرنیا

مجلس شورای ملی رسید

— ❖ — دوره ششم تصنیفیه ❖ —

<p>جلسه ۲۶۰</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۲۲۵</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه یک شنبه ۱۷ تیر ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۰ محرم ۱۳۴۷</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود — ❖ — پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ايران ساليانه ده تومان خارجه « دوازده تومان ~~~~~ قیمه تک شماره یک قران</p>

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	تصویب مرخصی آقایان - میرزا هاشم آشتیانی - مدرس - حاج آقا حسین زنجانی	۴۷۰۰	
۲	مذاکرات در اطراف طلب آقای احتشام السلطنه و کارگران گلستان	۴۷۰۱	۴۷۰۴

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس يك شنبه ۱۷ تير ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۰ محرم ۱۳۴۷

جلسه ۲۶۰

(مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر برپاست)
 آقای بیرنیا تشکیل گردید)
 (صورت مجلس يوم پنجشنبه چهاردهم تير)
 را آقای دولت شاهی قرائت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقایان : آبت الله زاده خراسانی - دکتر طاهری -
 نکمیان - محمد تقی خان احمد - اسکندر خان مقدم -
 ارباب کبکخسرو شاهرخ - افسر - آقا میرزا هاشم

آشتیانی - نفة الاسلامی - ایقوانی - میرزا عبدالحسین کرمانی - ابراهیمی
 غائبین بی اجازه جلسه قبل
 آقایان: اسدی - ذوالقدر - اعظمی - میر ممتاز
 حیدری مگری - میرزا محمد تقی طباطبائی - قوام شیرازی
 مهدوی - امیر تیمور کلای - آقا زاده سبزواری -
 حاج حسن آقا ملک - اسکندری - محمد ولی میرزا -
 فرشی - میرزا حسن خان وثوق - حاج غلامحسین ملک
 میرزا علی مولوی - موقر - نجدی - مدرس - عصر انقلاب
 دیرآمدگان: اجازه جلسه قبل - آقایان: ملک آرائی - الحفی
 در آمدگان بی اجازه جلسه قبل
 آقایان: سهراب خان ساکینیان - شیروانی - روحی
 مرتضی قلی خان بیات - نظام مانی - بالیزی - نوبخت -
 زعیم - تقی زاده -

رئیس - صورت مجلس ابزادی ندارد
 (گفتند خیر)
 رئیس - صورت مجلس تصویب شد چند فقره خبر
 از کمیسیون عرایض رسیده است قرائت میشود
 (بشرح آتی خوانده شد)
 نماینده محترم آقای میرزا هاشم آشتیانی بواسطه شدت
 و طول مرض اجازه يك ماه مرخصی از تاریخ ۲۹ خرداد
 نمودند کمیسیون موافق اینك خبر آن را تقدیم مینماید
 رئیس - آقای عراقی
 عراقی - موافقم
 رئیس - آقایانیکه این خبر را تصویب میکنند قیام
 فرمایند
 (اغلب قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد
 نماینده محترم آقای مدرس برای رسیدگی با امور زراعتی
 موقوفه از تاریخ ۱۷ ماه محرم ۱۳۴۷ ده روزه نقضای
 مرخصی نمودند کمیسیون با مرخصی ایشان موافق اینك
 خبر آنرا تقدیم مجلس مینماید
 رئیس - مخالفی ندارد

پیشنهاد میکنم لایحه تفریح بودجه ۱۳۰۵ مجلس
 جزو دستور شود امروز مطرح شود
 پیشنهاد آقای روحی
 پیشنهاد میکنم که لایحه اصلاح قانون سجل احوال
 مقدم بر دستور باشد
 پیشنهاد آقای ملک آرائی
 پیشنهاد میکنم سندنشاپور مقدم جزو دستور شود
 پیشنهاد آقای فیروز آبادی
 بنده پیشنهاد میکنم لایحه خط آهن بین محمره وعبادان
 در اول جلسه امروز جزو دستور شود
 رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این جا بنده خواستم بعرض مجلس
 رسانم که مجلس راجع بتزیین بودجه يك ترتیبی کرده
 است که وزارتخانهها کم کم دارند رقبت میکنند. مجلس
 قریب بخاتمه است ما در هر دوره لایحه تفریح بودجه
 مجلس را تمام کرده ایم حالا مدتی است لایحه تفریح بودجه
 ۱۳۰۵ حاضر شده است. گمان نمیکم مخالفتی هم داشته
 باشد بری اینکه همیشه کارهای مجلس منظم بوده است
 و حقیقه حاکمذری زمانی که ادارات مربوطه مجلس
 کشیده اند در این تفریح توجه معین میشود بنده از
 این نقطه نظر که يك خدماتی کرده اند اعضای مجلس
 نسبت به بودجه پیشنهاد کرده مطرح شود اشکالی هم ندارد
 شاید بآنرزه دقیقه هم بیشتر طول نکشد آنوقت بنده هم
 نسبت بتمام لوايح دیگر موافقم
 رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم قانون سجل احوال يك قانونی
 است که بر عکس سایر قوانین بومیه یا مردم نمس و
 اصطکاک دارد باینکه ما يك قانونی را که دائم با مردم
 تماس دارد اهمیت بدهیم و عجله کنیم که اگر نواقصی
 دارد رفع کنیم که مردم در زحمت نباشند خصوص این
 که آقای وزیر داخله هم امروز برای همین موضوع تشریف
 آورده اند این است که استدعا میکنم آقایان موافقت فرمایند
 که این اصلاح راجع بمملکت و مورد احتیاج عمومی

است مطرح شود بگذرد
 رئیس - آقای ملک آرائی
 ملک آرائی - بنده پیشنهاد نداده ام
 رئیس - پیشنهاد از آقای پور تیمور بوده است
 وزیر داخله - بنده هم تقاضای همین است که نماینده
 محترم آقای روحی اظهار فرمودند
 رئیس - آقای پور تیمور

ملک ارج پور تیمور - آقای حاج کاظم کوزه کنانی
 این امتیاز را خواسته یکی از نجار معتبر خراسان است
 در سه سال قبل که بنده در خراسان بودم این آدم از
 برای خرید ماشین آلات و اسباب رفت فرتک و مینالغی
 خسارت کشید و اسباب خرید نصف اسباب در فرانسه
 ماند نصف در سرحادات ماند نصف فاسد شد پس از آن
 خودش آمد طهران مدتی اینجا خسارت کشید و این کار
 همینطور مانده استدعا میکنم از آقایان که این چون برای
 دولت يك عایدی دارد يك عده هم صاحب کار میشوند
 و نیشاپور هم آباد میشود جزو دستور فرمایند حالا میل
 دارند رأی بدهند میل ندارند ندهند

رئیس - آقای فیروز آبادی
 فیروز آبادی - این پیشنهاد خط آهن محمره وعبادان
 در مجلس آمده و شور اول و دومش هم شده يك رأی بیشتر تقی
 ندارد آنها بواسطه جسر بود امیدوارم جهت تشویق دیگران
 و آبادی مملکت بشود بنده این ملاحظه این پیشنهاد
 را کرده پنج دقیقه هم بیشتر وقت لازم ندارد این لایحه
 را رأی بدهند بعد مشغول سایر کارها بشوند.

رئیس - پیشنهاد جدیدی رسیده او هم قرائت میشود
 (تضمن ذیل قرائت شد)
 پیشنهاد آقای مرتضی قلی خان بیات
 نظر باینکه لایحه حقوقات يك رای لازم دارد و
 جزء دستور بوده در درجه اول رأی گرفته شده بعد
 سایر لوايح در دستور واقع شوند
 رئیس - آقای بیات
 بیات - چون این لایحه را روز قبل جزء دستور

بود و فقط يك رای لازم داشت که گرفته شود و عده کافي نبود رأی گرفته نشد فقط يك رأی باقي دارد بنده استدعا میکنم کار هائی که بجزریان افتاده آنها را تمام کنند این لایحه يك رای لازم ندارد ممکن است رای گرفته شود بعد بساز کارها بپردازیم.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب آقابانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای روحی آقابان موافقین قیام فرمایند (جمعی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای پور تیمور آقابان موافقین قیام فرمایند (عده کمی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد. رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقابانیکه موافقین قیام فرمایند (جمعی از نمایندگان برخاستند)

رئیس - تصویب نشد. رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای بیات . . .

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم. این مخالف سابقه است. کمیسیون بودجه قدیم منحل شده باید کمیسیون بودجه جدید نظر بکند راپرت از کمیسیون بودجه جدید نیامده عقاید کمیسیون قدیم از بین رفته کمیسیون جدید باید نظر کنند و بمجلس بیاید الان کمیسیون جدید تشکیل شود و در این لوائح نظر کند آنوقت مطرح شود

شیروانی مخبر کمیسیون بودجه قدیم - تصور میگردم مقام ریاست جواب آقای آقا سید یعقوب را میدادند برای اینکه مطابق نظامنامه است مربوط بدختر و خرج ۳۰۶ است نه ۳۰۷ و باید کمیسیون بودجه ۳۰۶ خبرش را بدهد.

رئیس - آقابانی که پیشنهاد آقای بیات را تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. خبر کمیسیون بودجه راجع به طلب سنکسری ها بنا بود مطرح شود. حالا قرائت میشود.

(مضمون ذیل قرائت میشود)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ نهصد و سی و نه تومان و دو قران و هفتصد دینار طلب مثبته چوبدار های سنکسر سمنان را از دولت بابت وجهی که در سال ۱۳۰۰ اضافه بر مالیات حق المرتع از آنها دریافت شده از محل اعتباری که در قانون ۲۱ مین ۱۳۰۶ برای دیون داخلی منظور گردیده است با اطلاع آقای باسائی بمصرف معارف سمنان برساند.

رئیس - آقای احتشام زاده احتشام زاده - موافقم
رئیس - آقای باسائی باسائی - موافقم

رئیس - این هم مثل افلاخی که سابق خوانده شد با قیام و قعود رأی گرفته میشود آقای فیروز آبادی فیروز آبادی - طلب چوبدار ها با اطلاع آقای باسائی بمصرف برسد این خیلی خوب است بنده تقدیس میکنم که همه آقایان در تمام جزئیات نظر داشته باشند ولی این يك سابقه خواهد شد بجهت بعضی امورات دیگر. گمان میکنم نظریه خود وزارت معارف اگر اطمینان بآن داشته باشند کافی باشد

رئیس - آقای احتشام زاده احتشام زاده - اعتراض نمایند محترم مورد ندارد برای اینکه يك اشخاصی يك طلب حقه از دولت داشته از آنها زیاداي گرفته شده و بایستی بانها داده شود بر اثر اقدامات آقای باسائی نمایند محترم آمدند طلبشان را واگذار کردند به آقای باسائی و ایشان از نظر علاقه که بمعارف مملکت داشتند این وجه را تخصیص دادند بمعارف آنجا برای اینکه کاملاً رعایت اهلی و صاحبان وجه شده باشد این است که چون این وجه باید بمصرف خوبی برسد و میرسد - دیگر نگرانی مورد ندارد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافي است

رئیس - رأی گرفته میشود. آقابانیکه این خبر را تصویب میکنند قیام فرمایند

(جمعی کمیسیون قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. پیشنهاد آقای فهیمی (دین مضمون خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم هزار و دویست و نود و دو تومان قیمت اموال منهدیه عبد الحاق مقتول مدیر گمرک هاگاکه در این صورت اضافه نموده و رأی گرفته شود

رئیس - پیشنهاد آقای استرآبادی:

بنده پیشنهاد میکنم لایحه طلب آقای احتشام السلطنه هم ضمیمه شود.

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - این تصویب این چند لایحه شهریه معلوم میشود مجلس در رأی ملی خوانسته يك عده از مستخدمانی که در سر خدمت دولت بوده اند و از این رفته اند مساعدتی شود و به ورثه ایشان چیزی داده شود. حالا که این طور است یکی از این ها عبد الحاق است که مدیر گمرک هاگاکه است که در سوم فروردین ۱۳۰۶ در موقع جنگ دست اعراب مقتول شد و مقداری از اموال او را غارت بردند اداره گمرکات نظر به پریشانی مادر و از وضع رفقت برآرزای نظر تشویق پیشنهادی کرده که بورا آن مقتول از محل صرفه جوئی های ۱۳۰۶ گمرکات هماغی پرداخته شود. شرح زندگان این شخص و کسایش از این رو معلوم میشود. و این شهریه هم نیست که آقایان تصور شهریه فرمایند قیمت اموال او است. حالا که مجلس نظر مساعدی در باره این اشخاص نشان میدهد خوب است آروی این اداره را هم حفظ کرده و مساعدتی تا ورثه این شخص هم بشود که خیلی بموقع است.

شیروانی - عرض میکنم این لایحه شاید خیلی لازم باشد و نظیر سایر لوائحی است که از نقطه نظر ذمقت و رفقت باید رأی داد. ولی فعلاً راه نظامنامه ندارد. برای اینکه راپورت این لایحه هنوز به کمیسیون نیامده و در صورتیکه دولت

نقضای فوریت هم در مجلس نکرده نمیشود فعلاً مطرح کرد و رأی گرفت بنف بر این خوب است آقای فهیمی اجازه بدهند لایحه همین ترتیبی که هست رأی گرفته شود و این فرمایشی هم که فرمودند يك تذکره خوبی بود برای اینکه در کمیسیون مطرح شده و زود تر خبرش بمجلس تقدیم شود.

رئیس - آقای استرآبادی

معضد استرآبادی - خدمات آقای احتشام السلطنه را از نقای مشروطیت تا اکنون همه آقایان مستحضرند و بعلاوه خدمتی هم که اخیراً بمعارف مجلس کرده اند آقای اردب کیخسرو بعرض مجلس رسانند همه آقایان میدانند که هزار جلد کتاب ایشان به کتابخانه مجلس تقدیم و هدیه نموده اند در این صورت مقتضی است که لایحه طلب آقای احتشام السلطنه هم حالا مطرح و تصویب شود تا ایشان هم بطلب حقه خودشان برسند

شیروانی - اجازه میفرمایید؟ این هم نظیر همان است خبرش از کمیسیون تقدیم شده.

رئیس - بعضی از نمایندگان - داده شده

رئیس - رأی میگیریم که این لایحه هم ضمیمه شود یا نماز برای موقع دیگر. آقابانیکه تصویب میکنند ضمیمه شود قیام فرمایند (جمعی برخاستند)

رئیس - تصویب شود. پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب (بشرح آتی خوانده شد)

پیشنهاد میکنم طلب بنده و عملی که در قعر کلسن کار کرده اند جزو این خبر رأی گرفته شود.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - حالا که آخر مجلس است معلوم میشود آعمانی هم که در سفرهای فرنگستان داده شده باید تصویب شود. بنده عرض میکنم يك مشت عملیه ای بدبخت که در این مملکت کار کرده اند عملگی کرده اند چه کتاهی دارند حالا که حس معارف خواهی آقایان کدل کرده است و رأی میدهند خوب است فکر این يك

مشت عمله بدبخت را هم که در قصر گلستان کار کرده اند بفرمائید و الان بفرستند لایحه و خبرش را بیاورند و آقایان ملاحظه بفرمایند. خون آقای رئیس مستحضرند که چه در جواب نوشته اند. چیزی هم نیست هزارو دویست تومان است. استاد حبیب الله کاشانی و یک عده عمله دیگر هستند کار کرده اند و طلب دارند...

رفیع - در چه وقت کار کرده اند

آقا سید یعقوب - پنج شش سال پیش کار کرده اند مال سابق است. حالا که حس رافت ما این طور غلبه میکند که بیست و چهار هزار تومان یک مرتبه رای میدهم خوب است این مختصر را هم تصویب کنیم و رای بدهیم که این هزارو دویست تومان هم باین بدبخت ها داده شود رئیس - آقای خطیبی

خطیبی - بنده اصولاً موافقم که بایستی طلب همه را داد ولی در عین حال با تبعیض هم مخالفم. بنده

(مجلس سه ر ساعت بظهر مانده ختم شد)

نمیدانم چرا طلب آقای احتشام السلطنه و عده دیگر را کلچین کرده اند و می خواهند از مجلس بگذرانند و مال دیگران را نیآورده اند و نمی دهند. این چه تبعیضی است. اگر باید داد مال همه را باید داد. اگر هم نباید داد مال هیچکس را نباید داد این تبعیض برای چیست؟

آقا سید یعقوب - کتابچه را بیاورید و از روی آن مال همه را رای بدهید.

عراقی - اجازه میفرمائید؟

رئیس - دو نفر حرف زده اند. حالا باید رای گرفت عده کافی نیست. تنفس داده میشود.

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از سه ر ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - از قراری که معلوم میشود عده برای مذاکره کافی نخواهد بود اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم جلسه آنبه روز سه شنبه.

www.iran-archival.com